

Organizacije civilnog društva se već godinama zalažu da se iznađe zadovoljavajuće zakonsko rješenje pitanja naknade štete za uništenu imovinu terorističkim aktima počinjenima u razdoblju 1991. – 1995. po, do danas, nepoznatim počiniteljima koji su postavljanjem eksplozivnih naprava ili paljenjem uništili ili oštetili velik broj objekata (obiteljskih kuća, vikend objekata, poslovnih prostora, gospodarskih objekata, točilišta sa stokom, osobnih i teretnih vozila, poljoprivredne mehanizacije i dr.) hrvatskih građana u područjima na kojima se nisu odvijale ratne operacije. Organizacije civilnog društva Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću Zagreb, Pravda Bjelovar, Građanski odbor za ljudska prava Zagreb, Centar za mir i nenasilje Osijek, SNV – Srpsko narodno vijeće Zagreb, Projekt građanski prava Sisak od donošenja zakona iz 2003., uputile su niz dopisa kojima su upozoravale da postojeća zakonska rješenja (Zakon o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih akata i javnih demonstracija i Zakona o obnovi) kao i rezultati primjene istih kroz sudski i/ili upravni postupak za veći broj vlasnika nekretnina uništenih terorističkim činom nisu dali nikakve rezultate, točnije mnogima je uskraćen svaki vid naknade. Stoga su predložile donošenja novog pravnog okvira za ostvarenje zakonske mogućnosti za pravednu naknadu za imovinu uništenu i oštećenu aktom terorizama. Polazeći od osnovnih činjenica da u vrijeme rata i pravne nesigurnosti, samovoljno uništavanje objekata osoba krive nacionalnosti ili krivih političkih opredjeljenja do danas nije javno osuđeno, da vlasnici uništene imovine nisu dobili zadovoljavajuću ili ikakvu satisfakciju, da većina "rušitelja i minera" do danas nije procesuirana, smatramo da je krajnji rok da se navedeni problem riješi izmjenama zakona na zadovoljavajući način poštivajući ljudska prava i temeljne slobode zajamčena Ustavom RH te brojnim međunarodnim konvencijama.

Kako do danas ne raspoložemo točnim brojkama miniranih/zapaljenih objekata na područjima RH van ratnih sukoba i pod potpunom jurisdikcijom redarstvenih vlasti države, brojčane podatke smo izvukli iz raspoloživ dopisa državnih tijela. Prema podacima iz izvještaja Državnog odvjetništva Republike Hrvatske (DORH) upućenom Ministarstvu pravosuđa, od 18.02.2010. o troškovima postupka otpisanim putem Odluke Vlade RH, možemo razlučiti broj postupak pokrenutih po čl. 180 ZOO, a koji nisu završili do brisanja te pravne osnove, kao i znatniju opterećenost pojedinih sudova takvim tužbama/postupcima. Tako je broj postupaka pokrenutih po čl. 180 bio 582 predmeta. Od kojih se najveći broj predmeta vodio pred Općinskim sudom u Zagrebu, kao mjesno nadležnom sudu po sjedištu tužene – RH, dok po mjesnoj nadležnosti počinjenja štete/kaznenog djela terorizma najveći prilik predmeta bio je pred općinskim sudovima u Zadru, Karlovcu, Sisku, Šibeniku, Slavonskom Brodu, Osijeku, Gospiću, Splitu, Koprivnici, Velikoj Gorici, Bjelovaru.....Prema podacima iz godišnjih izvještaja DORH u periodu od 2004-2007. DORH je zaprimilo 532 zahtjeva za naknadu materijalne štete prema odredbama ZOŠTA te ih prosljedilo nadležnom Ministarstvu. Najveći broj zahtjeva pristigao je tijekom 2003., kada je zakon i izglasan, ali na žalost kako izvještaj za tu godinu nije objavljen na stranicama DORH, to ne raspoložemo podacima za tu godinu. Iz navedenih brojki 1114 osoba je zatražilo naknadu štete prouzrokovane terorističkim aktom imovini.

(lang:50001:en)/(yams-select:50001)